

مفهوم تفکیک اراضی در گسترش های جدید شهری

«بر اساس مقایسه تطبیقی رضایت مندی ساکنین از سه نمونه موردی الگوی تفکیک در

شهر بندر امام خمینی (ره)».

* حمیدرضا صارمی

** محسن اسدپوریان

چکیده

هدف این متن ارائه مفهوم جدیدی از تفکیک اراضی شهری است که در ایران مفهومی با مولفه هایی غیر از مفهوم کنونی آن در طرح های گسترش جدید شهری در جهان دارد. روش تحقیق در این پژوهش کیفی است که بر اساس آن مفهوم تفکیک اراضی در نمونه های موفق جهانی مورد بررسی قرار گرفته و با مفهوم آن در ایران مورد مقایسه قرار می گیرد روش تحقیق نمونه های مورد مطالعه کیفی است و بنابراین در این خصوص نیز از پرسش نامه باز استفاده شده است. فرضیه پژوهش به این صورت است: رضایتمندی ساکنان در الگوهای تفکیکی دوربرگردان و ترکیبی (دوربرگردان-شطرنجی) بیشتر از الگوهای تفکیکی شطرنجی است. در این بررسی نمونه های موفق از گسترش های جدید شهری در انگلستان-آلمان-استرالیا و آمریکا مورد مطالعه قرار می گیرد. با تحلیل نمونه های موفق مورد مطالعه برخی اصول تفکیک اراضی در گسترش های جدید شهری کشور های توسعه یافته ارائه می شود که مطابق با فرهنگ و اقلیم بومی آنها برنامه ریزی و طراحی شده اند. میزان رضایتمندی ساکنین در سه الگوی تفکیکی متفاوت مورد بررسی قرار خواهد گرفت و در نهایت نشان داده خواهد شد که مفهوم تفکیک اراضی شهری در کشورهای توسعه یافته و ایران متفاوت و مولفه های متعددی از جمله فرهنگی-کالبدی-زیستی-اقتصادی و سیاسی بر این مفهوم تاثیر گذار هستند. در نهایت به این نتیجه می رسیم که رضایتمندی ساکنین در الگوهای تفکیکی دوربرگردان و شطرنجی - دوربرگردان بیشتر از الگوهای شطرنجی است.

واژه های کلیدی: تفکیک اراضی شهری-گسترش های شهری-برنامه ریزی و طراحی شهری-الگوهای تفکیک اراضی شهری.